

Experiències d'alimentació de gallines

No tothom és bo per a experimentar, cosa que equival a dir que hi ha experiències bones i dolentes. Una experiència bona és la realitzada per l'home que té el costum o l'ofici d'experimentar; aquest home, que sol ésser un científic, sap relligar tots els caps que es presenten durant l'experiència, traduir el significat de cada fenomen i saber al mateix temps englobar els resultats generals de l'experiència.

Hi ha molts afeccionats que després d'haver llegit el prospecte dels avantatges d'un aliment que ven tal o tal casa, es disposa a experimentar-lo i manifestar a qui ho pregunta i a vegades sense demanar-li, els efectes que ha obtingut en la prova, i més que tot formular-ne un judici definitiu.

Els avicultors pràctics faran assenyadament, sempre que escoltin els resultats de les experiències d'un aliment nou, de voler saber la capacitat experimental que té el subjecte que ha realitzat la prova. Si aquest no és un tècnic en la matèria, caldrà posar els resultats que s'han obtingut de l'experiència en quarantena. Si, pel contrari, l'experimentador és una persona amb coneixements i avesada a treballs d'aquesta classe, l'experiència assolirà el màxim de garantia, i, per consegüent, serà o no aplicable a l'explotació avícola.

Un d'aquests experimentadors conscients és el senyor Delmàs, que dirigeix el centre experimental avícola de Peyrolles, a Provença. Delmàs experimentà successivament quatre aliments: la farina de glans, els granets de raïm, les granes de sorgo o meuca i la farina de peix.

Les experiències es realitzaren en gallines Leghorn blanques i en plena posta.

La farina de glans fou experimentada amb l'objecte de mirar si podia substituir el segó, cosa que representaria l'estalvi d'un terç del valor de la ració. La farina de glans s'obtingué torrants primer aquest fruit en el forn i després reduïts a pols per un molí. La farina de glans té l'aspecte de color canyella, és molt fina i es manipula fàcilment, barrejant-se bé amb l'aigua.

L'experiència durà trenta dies. Els resultats foren els següents: al cap de vuit dies la posta es parà, no tornant fins al cap de vint-i-cinc. L'aspecte exterior de les gallines, però, no podia ésser més satisfactori: cresta vermella, vivaci-

tat dels moviments, plomatge llustrós, és a dir, tots els caràcters que denoten sanitat.

Els granets de brisa, que voluntàriament mengen amb gust algunes gallines, donà també pèsims resultats. L'experiència durà dos mesos. La quantitat diària consumida per cada gallina era de 20 grams, quantitat que serví per a rebaixar de la ració el mateix pes de civada. Al cap d'alguns dies la posta s'aturà. Així que es suprimí el nou aliment la posta tornà poc a poc a remuntar al lloc que ocupava.

L'autor pensa que l'efecte desastrós de la farina de glans i dels granets de brisa depenen de la gran quantitat de taní que contenen aquests fruits, els quals, per la seva astringència, tindrien una acció desfavorable en els ovaris.

El sorgo donat en gra, que es sol comprar més barat que el moresc, produí resultats satisfactoris. Les gallines alimentades amb aquest gra durant dos mesos han mantingut la posta al mateix nivell de les que menjaven civada, de manera que pot substituir avantatjosament aquest últim cereal.

I a propòsit de cereals, tothom sap que hi ha molts avicultors que acostumen a donar una part de la ració en granes germinades, amb resultats força bons. Abans de la descoberta de les vitamines, s'ignorava per quin mecanisme les llavors de cereals al punt de germinar determinaven bons efectes, tenint en compte que la grana que germina perd una gran quantitat de principis nutritius. Les experiències de Delmàs han vingut a confirmar el que se sabia pràcticament i aportant al mateix temps una nova conclusió: l'excés de llavors germinades és desfavorable a la posta, mentre que una petita part de la ració de granes en aquest estat, és molt favorable.

El darrer aliment experimentat ha recaigut en la farina de peix. L'autor, que de molt temps ve observant els seus efectes, els creu superiors als de la farina de carn. En un experiment particular que durà quatre mesos s'ha tractat de saber fins a quina dosi es podia donar la farina de peix. Un lot de gallines ponedores va rebre 6 grams de farina de peix per cap i per dia: un altre lot en rebia 10. El resultat ha estat molt concluent a favor del lot que en rebia 10 grams, puix que la posta resultà augmentada. Per consegüent, es pot admetre com un fet cert que la

posta queda molt beneficiada amb 10 grams de farina de peix per gallina i dia. És molt possible que aquesta quantitat pugui ésser sobrepujada, diu Delmàs, cosa que tractarem de comprovar en futures experiències.

El valor de les experiències relatades és positiu pel fet de la durada de les mateixes. Les experiències curtes poden conduir a errors greus. En començar una experiència l'ovari pot tenir em-

brions d'ou completament separats en via de desenvolupar-se; aquests gèrmens d'ou continuaran la seva evolució malgrat que la gallina rebi aliments desfavorables a la posta, la qual cosa pot durar fins un parell de setmanes. És a dir, tota experiència en gallines que ponguin, exigeix un lapsus de temps no inferior a dos mesos.

M. ROSSELL I VILÀ

Els adobs azotats

L'azot és un dels principals elements fertilitzants. L'azot es presenta en diverses formes, cada una d'elles amb una acció particular. La indústria ofereix un gran nombre de productes azotats, essent els principals els que segueixen:

Nitrat de sosa. — Aquest adob conté el 15'5 per 100 d'azot nítric. A Xile es presenta en estat natural. De tots els adobs azotats és el que fa més temps que s'utilitza.

Actualment la indústria química fabrica el nitrat de sosa en grans quantitats. El valor fertilitzant d'aquest producte industrial és igual al guano de Xile.

Nitrat de calç de Noruega. — L'anàlisi química denuncia el 13 per 100 d'azot nítric i el 26 per 100 de calç. Té l'aspecte de granets grisos. Pren tan fàcilment la humitat, que abans d'utilitzar-se s'han de prendre algunes precaucions.

Nitrat de calç amoniacal. — Conté el 15'5 per 100 d'azot, del qual 14'75 per 100 en forma nítrica i 0'75 per 100 en forma amoniacal. A més porta 27'5 per 100 de calç. És de color blanc i d'aspecte granallut. Va en sacs plombitzats per tal d'evitar que l'adob absorbeixi humitat i es faci malbé. Aquest adob és recomanable per a millorar els terrenys argilosos.

L'ús dels adobs azotats nítrics s'ha de fer mitjançant certes precaucions. Com que llur acció

és immediata i les aigües de pluja se'l poden emportar, solament es deuen utilitzar en el moment que la planta els pot assimilar. Per altra part, llur acció és de poca durada, no poden mantenir la planta durant tota la vegetació. Els adobs nítrics són veritables reconstituïents dels cereals i llur ús està particularment indicat quan es desitja que les plantes creixin amb molta ufana.

Els adobs amoniacals deuen sofrir en el sòl una nitrificació progressiva abans d'ésser utilitzats per les plantes. Llur azot es fa assimilable molt poc a poc, a mida que la planta l'ha de menester, i és per això que aquests adobs són útils per a tota mena de conreus.

Aquests adobs no es poden deixar a la superfície del terreny, sinó que han d'ésser colgats. El més divulgat de tots és el sulfat d'amoníac. La *cianamida* és, sobretot, recomanable pels terrenys argilosos i tots els que estan mancats o són pobres de calcari. El sulfonitrat d'amoníac és un adob que pot satisfer les primeres necessitats de la planta al principi de la vegetació i després obrar com un adob de manteniment.

L'aplicació precòç dels adobs fa que tinguin una acció més eficaç, i per consegüent no cal esperar massa a incorporar-los a la terra.

JOAN MONTFORT

**BASCULES
ARQUES PER
A CABALS**

PIBERNAT

**PARLAMENT, 9 y 11
BARCELONA**